

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Is de multiculturele samenleving mislukt?

Cliteur, P.B.

Citation

Cliteur, P. B. (2011). Is de multiculturele samenleving mislukt? *Tijdschrift Voor De Politie*, 73(2), 1-2. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/18016>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/18016>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Is de multiculturele samenleving mislukt?

Door Paul Cliteur, 01 maart 2011 11:42 uur

Volgens Maxime Verhagen van het CDA is de multiculturele samenleving mislukt. Hij zei dat in een interview met het Algemeen Dagblad, waarin hij ook aangaf dat Nederland te veel ‘verwaterd’ zou zijn. ‘In Nederland’, zo stelde Verhagen, ontbreekt het gevoel van trots op eigen land bij autochtonen en bij allochtonen bestaat geen trots op het Nederlanderschap. In een commentaar in het AD werden deze opmerkingen aangemerkt als ‘felle uitspraken’ (AD 15 februari 2011). Maar zijn zij dat ook?

Eén ding is zeker: Verhagen sluit aan bij een trend waarin prominente internationale politici als Angela Merkel, Nicolas Sarkozy en David Cameron hem zijn voorgegaan. En fel, waarom eigenlijk? Dat het ideologisch multiculturalisme heeft afgedaan lijkt zo langzamerhand in de theorievorming een uitgemaakte zaak. Prominente politieke filosofen als Brian Barry(1936-2009) en Romy Hasan hebben scherpe kritiek uitgeoefend op het multiculturalisme. Waarom?

Het multiculturalisme is de ideologie die cultuur zo hoog waardeert, dat het cultuur coûte que coûte wil beschermen. Daartoe wil men aan mensen het collectieve recht toekennen om culturele gebruiken te mogen praktiseren, wat ook de inhoud van die gebruiken moge zijn – en dus ook als die praktijken ingaan tegen de individuele rechten van mensen. Als het dus in cultuur X gewoon is homoseksuelen te minachten dan is dat als onderdeel van die cultuur eigenlijk niet iets dat je mag kritiseren. Nooit mag men vanuit ‘onze’ opvattingen ‘hun’ cultuur afwijzen.

Dit goed bedoelde standpunt heeft desastreuze gevolgen gehad voor dissidente individuen in andere culturen. Die mogen nooit door ‘ons’ (voormalige kolonisatoren immers) worden afgewezen en onderdrukkende praktijken binnen een cultuur kunnen daardoor eindeloos worden voortgezet.

Maar dat alles betekent nog niet ook een samenleving waarin mensen met verschillende culturele achtergrond nooit tot een succes zou kunnen worden. Integendeel. Die samenleving mag dan vooralsnog niet erg succesvol zijn (en daarin heeft Verhagen gelijk), maar er is geen reden waarom dat in de toekomst niet zou kunnen lukken. Wat moet daarvoor gebeuren? Juist ! Het multiculturalisme verlaten. We moeten mensen als gelijken gaan behandelen. We moeten culturele gebruiken die verkeerd zijn gewoon als zodanig durven te benoemen. We moeten af van die schroomvallige en schuldbeladen houding dat je ‘vanuit de ene cultuur’ de andere cultuur niet de maat mag nemen.

Daarmee is niets mis. Er zijn nare praktijken die in welke culturele context dan ook nare praktijken zijn en blijven. En als we die nu eens gewoon zouden benoemen dan kan het toch nog wel eens wat worden met die multiculturele samenleving. De multiculturele samenleving is nog niet gelukt, maar als we het multiculturalisme als ideologie overboord gooien dan zal dat eens wel moeten lukken.

Paul Cliteur is de schrijver van *The Secular Outlook* (2010) en van *Het monotheistisch dilemma* (2010).
